

FANGET SALAMANDER: Før i tida var det ei lita brygge her på dammen, og ungene koste seg med å dra opp salamander med mark.

FRI FANTASI: Skipperu'n som gikk igjen på bua på Kausebøl er rent oppspinn, sier Kari Mørk.

LESEKROK PÅ STORSTUTRAPPA: mellom sterkt dialektpreg i replikk linga. – Målet er at det skal være

Diktet fram en barndom

Kari Mørk vil bevare litt av Spydeberg-målet

Å ta vare på en liten flik av Østfold-dialekten, det er et av Kari Mørks mål med boka «Jentungen».

SPYDEBERG: Den fliken av Østfold-målet som Kari Mørk nå har festet mellom permer er det hun hadde rundt seg i oppveksten: Spøbbærdialekt.

Hun vokste opp på Kausebøl sammen med foreldre, besteforeldre og tre brødre.

– Det er jo spesielt besteforeldrene mine jeg tenker på når jeg hører spøbbærdialekta for mitt indre øre, sier Mørk.

Uttrykk som utgangspunkt

Det hele begynte med at barna i familien hadde lyst til å få vite mer om livet på Kausebøl i det som for dem begynner å bli en nokså fjern fortid: 1960-tallet.

Kari la også merke til at de unge som var inne på facebook-gruppen «Du vet du er fra Spydeberg når» i grunnen var fornøyd med at de ikke hadde noen dialekt, fordi den ikke var fin nok. Sånn var det da ikke før, la Kari

merke til, og tankene begynte å vandre bakover.

– Du vett, først husær'u det ordet og så kommer et anna et, smiler hun.

Ordene som Kari husa ble til små stubber etter hvert.

– Jeg har tatt utgangspunkt i landskapet her på Kausebøl, og personligheten til dem som bodde her. Men alt som skjer er fri fantasi, det er diktet opp, forteller Kari.

Hun har også brukt et par bildebøker fra 60-tallet som inspirasjon.

– Du ser et bilde, og så sier en: Sånn kjole hadde mora mi også, og så kommer det en historie.

Som en skattejakt i språket, sånn betegner Kari arbeidet med boka.

– Det har vært spennende å finne tilbake til dialekten igjen, og det stemmer ikke at den ikke er fin nok, sier Kari Mørk bestemt.

Håper å skrive mer

Da forfatteren vokste opp på begynnelsen av 60-tallet, bodde de tre generasjonene sammen i hovedhuset på Kausebøl.

– Vi var tett sammen, og bestefar var en utrolig sentral person. Jeg merker det nå når jeg har fått barnebarn selv, jeg har en på fire år som går rundt husovene hjemme i Lyngdal, jeg tar ham med rundt og viser ham og lærer bort, forteller Kari.

Hun er sin egen arbeidsgiver og driver, høres det ut for, med det meste.

– Jeg har studert og lest hele livet. Jeg elsker å lære, sier hun, som er utdannet netttjournalist på det første netttstudiet for dette, som var et samarbeid mellom Høgskolen i Oslo og Universitetet i Lund.

Hun har også et pedagogisk bein å stå på, og hun har jobbet med mye ulikt innen atferds- og møbelbransjen. Og i møbelbransjen.

Den store interessen er skriving og litteratur. Så lenge Agder litteraturlag eksisterte var hun aktiv der.

– Det var rett og slett en veldig fin tid, vi hadde skrivesamlinger der vi inviterte forfattere som Belsvik, Obrestad, Vassmo og Sveen, forteller Kari Mørk.

Nå håper hun tiden er inne til å skrive mer skjønnlitterære ting.

FAKTA

Kari Mørk

- Født 1955.
- Oppvokst på Kausebøl i Spydeberg, bosatt i Lyngdal i Vest-Agder.
- Har studert medier, journalistikk og webdesign.
- Driver som frilans med adresse netttjournalisten.no.

– Jobb, unger og omsorg krever sitt. Skal du komme noen vei med skriving så må du sette deg mål og prioritere det, det tar mye tid. Derfor er jeg heldig som har et sted i Värmland, sier Kari.

Og på vei mellom Lyngdal og Värmland er det fint å stoppe hos familie og gode venner i Spydeberg, på jakt etter dialekten.

GURI RØNNING

guri.ronning@smaalenene.no

481 50 036

Ny distribusjonsform for Østfold-dialekt

«Jentungen» er garantert den første boka på Østfold-dialekt som du kan få i elektronisk form.

Det var Magne Aasbrenn i Kvitveis forlag som grep sjansen til å gi ut stubbene til Kari Mørk i bokform. Forlaget har for første gang satset på en delvis elektronisk distribusjonsform.

– Ja, det er første gangen vi prøver dette, bokkjøperne kan gå inn på en nettside og velge selv om de vil ha boka i papirutgave eller elektronisk utga-

ve. De som velger papir får boka innbundet og tilsendt direkte fra trykkeriet i Nederland, sier Aasbrenn.

Til tross for at denne distribusjonsformen ikke er spesielt lovende for bokhandlerne, liker Aasbrenn den.

– Da har leseren et reelt valg, sier han.

Likevel ser forlaget at langt de fleste bøkene selges over disk i bokhandel.

Aasbrenn, som også er leder i Østfold mållag, er glad for at han kan få oppmerksomhet

om dialekt også på denne måten. I tillegg til at de har hatt dialektfestival i Fredrikstad, har lokalavisen kommet ut med en helt egen utgave på dialekt.

– Dialektutgaven til Fredrikstad Blad slo også godt an. I en tid som på et plan blir mer og mer global blir også det lokale viktig. Vi er opptatt av røtter, og det superlokale blir mer interessant, sier Magne Aasbrenn.

STEMNINGSFULLT: Boka «Jentungen» er illustrert med forfatter Kari Mørks foto fra barndomsriket.

LIA: Veiene som slynger seg gjennom alder sier de kjenner seg godt igjen, selv

Boka til Kari Mørk veksler ene og mer bokmål i fortellevevnlige, sier hun.

LANDSKAP: Boka er illustrert med Karis landskapsfoto. Blant annet satt hun ofte på en stein og ventet på at bestefaren kom bortover veien her. Da hadde han med drops.

barndommens rike har inspirert Kari Mørk fra Spydeberg til å skrive boka «Jentungen». – Mange på min om alt er oppdiktet, sier forfatteren.

NORSK KINO ASKIM

Før billetter og program: askimkino.no
 Åpningstider: 1/2 time før første forestilling
 Adresse: Kirkegata 5. Tlf: 40 60 60 67

PROGRAM TORSDAG 6.- SØNDAG 9. JUNI

ØNSKEREPRISE:

Den store Gatsby (3D)
 Am. Drama (2:23) 11 år søn 17:30

Pelle Politibil på Sporet
 No. Animasjon (1:13) Alle
 tors 18:00, lør søn 15:30

NORGESPREMIERE:

Epic - Skogens hemmelige rike
 (3D, norsk tale)
 Am. Familiefilm (1:30) 7 år
 fre 18:00, lør søn 14:30, 16:45

OPERA: Sylfiden
 Opera de Paris (2:10) lør 19:00

The Hangover Part III
 Am. Komedie (1:40) 11 år
 tors 18:30, 20:45, fre 20:15, 22:30,
 lør søn 19:15, søn 21:30

Fast and Furious 6
 Am. Action (2:15) 15 år
 tors 19:45, fre 18:30,
 fre lør 21:30, søn 20:30

KULTUR KINO

Se balletten "Sylfiden"
 fra Opera de Paris,
 lørdag 8.6 kl. 19:00
 (THX-salen)